

Faraomieren in Arnhem: deel 2

Zoals in de vorige DIERPLAGEN Informatie al is aangegeven, heeft het KAD in de zomer van 2005 de coördinatie van een omvangrijke actie tegen faraomieren in het centrum van Arnhem. De bestrijdingsactie is grotendeels achter de rug. Een verslag.

Grote delen van het centrum hebben last van deze kleine, tropische mieren *Monomorium pharaonis* L. Nadat de horeca van Arnhem bij de gemeente aan de bel heeft getrokken, is het nu tijd voor een grote, gezamenlijke actie. De actie wordt uitgevoerd in 2 blokken aan de rand van het oude centrum.

Bij goed resultaat zal hier zeker een vervolg op komen in de rest van het centrum. Totaal gaat het om 33 ondernemingen, voornamelijk horeca en 60 appartementen, gedeeltelijk koop, gedeeltelijk huur.

GEEN BELANGSTELLING

Grote vraag aan het begin van de actie is, in hoeverre de ondernemers en bewoners hun medewerking zullen verlenen. Sommige ondernemingen hebben zelf al een bestrijder in dienst. Ook komt het voor dat pandeigenaren Maxforce faraomierenlokdozen zelf al aan hun huurders hebben uitgedeeld. Op de voorlichtingsavond, georganiseerd door de gemeente Arnhem, is een delegatie aanwezig van Rentokil Initial BV, SITA Recycling Services, het KAD en de Gemeente Arnhem. Van de bewoners en ondernemers komt niemand opdagen. Is dit een voorproefje voor hun (gebrek aan) medewerking tijdens de bestrijdingsactie? We vrezen het ergste.

HET UITZETTEN VAN HET LOKAAS

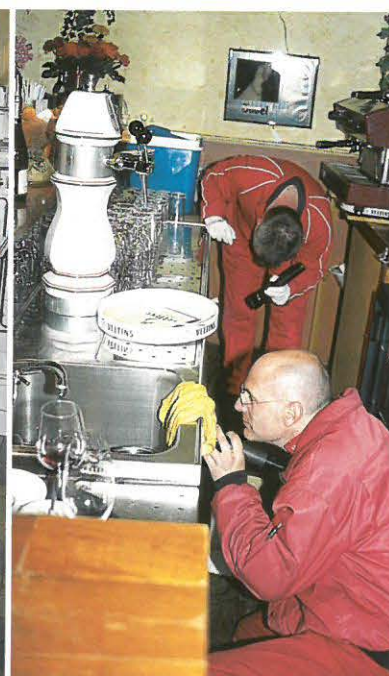
Op 9 mei start de actie en wordt begonnen met het uitzetten van het lokaas in alle panden. De gemeente Arnhem heeft iedereen van tevoren op de hoogte gebracht. Van enkele kamers is het moeilijk om de huurders te vinden. Bewoners zijn met vakantie of op stage in het buitenland. Anderen moeten overdag werken en weer andere kamerbewoners liggen te slapen. Degenen die aanwezig zijn, willen graag meewerken, ook om ons toegang te verlenen in de kamers waarvan de bewoners afwezig zijn. Het is duidelijk dat iedereen na al die jaren af wil van die lastige, kleine faraomiertjes.

Tijdens de eerste week worden ook alle ondernemingen voorzien van lokazen. Een achttal appartementen blijkt gesloten, maar deze worden in de loop van de volgende week alsnog voorzien van lokazen. Uiteindelijk is in alle ondernemingsruimtes gif tegen de faraomieren geplaatst. Een veel beter resultaat dan na de voorlichtingsavond werd verwacht!

CONTROLE: 1 WEEK LATER

Na één week worden alle lokazen gecontroleerd. Het bestrijdingsmiddel blijkt goed te werken. Er worden veel dode faraomieren aangetroffen; op sommige plekken zijn de koninginnen zelfs uit hun nesten gekomen en daar dood gegaan. Van tevoren is met Bayer, de producent van Maxforce faraomierenlokdozen, overlegd dat de meest verse lokazen geleverd worden. Er mogen geen problemen ontstaan vanwege de terugloop van aantrekkelijkheid van het lokaas. Veel ondernemers zijn enthousiast over de structurele werkwijze waarvoor de gemeente heeft gekozen. In de volgende periode worden de lokazen elke 2 weken gecontroleerd en, waar nodig, wordt er bij geplaatst. Totaal 5 keer.

DUIDELIJKE VERMINDERING

Wordt bij de start van de actie, begin mei, nog bij ruim de helft van de ondernemingen faraomieren aangetroffen, eind juli is dat nog het geval bij 4 ondernemingen, waarvan bij 2 slechts in zeer lichte mate. Bij de derde onderneming zitten de faraomieren in de plantenbakken, die op het moment van het schrijven van dit verslag waarschijnlijk al zijn weggegooid. In de appartementen worden in het geheel geen faraomieren meer aangetroffen.

Al met al een goed resultaat. Na de zomerperiode zullen de lokazen worden verwijderd, waarbij opnieuw een goede inspectie zal worden uitgevoerd. De ondernemers en bewoners hebben het verzoek gekregen direct contact op te nemen met de gemeente, zodra men opnieuw faraomieren ziet, zodat snel kan worden ingegrepen.

ENKELE OPMERKINGEN BIJ DE BESTRIJDINGSACTIE

Bestrijding van faraomieren gaat vaak fout. Vanuit de ervaring van het KAD weten we dat er in veel gevallen te weinig lokaas wordt geplaatst en dat het lokaas oud is, en dus minder aantrekkelijk voor de faraomieren. Tijdens de actie wordt gewerkt met Maxforce lokazen, code 12-04. Dit is op dat moment de meest recente productie. De lokazen worden bovendien opgeslagen in een schone bestrijdingsmiddelenkast, waarin nog niet eerder middelen hebben gestaan. Dit om te vermijden dat er geen geuroverdracht plaatsvindt. Om diezelfde reden dragen de bestrijders latex handschoenen bij het plaatsen van de lokazen. De bestrijders hebben opdracht gekregen om ruim voldoende lokazen te plaatsen. In ondernemingen variëren de aantallen van 15 in een eenvoudig kantoor, tot ruim 100 in een groot restaurant.

In de tropen worden faraomieren vaak gekenschetst als opruimers van kadavers en dergelijke. Ook in ons land blijkt dat faraomieren zich uitstekend lenen voor deze taak. In een restaurant wordt achter het rooster van een

diepvries een dode huismuis aangetroffen. De faraomieren lopen in colonne naar de muis en vinden hier een goede voedselbron.

PREMISE KAKKERLAKKENGEL

In een aantal ondernemingen is de bestrijding tegen de faraomieren eerder uitgevoerd met Premise kakkerlakkengel. De faraomieren aten hiervan en gingen ook dood. Er zijn echter 2 redenen om dit af te keuren. Op de eerste plaats is de gel in ons land niet toegelaten om er faraomieren mee te bestrijden. Op de tweede plaats krijgen de faraomieren zo geen kans om het lokaas naar de verborgen nesten te brengen. Ze zijn al dood voordat ze hun nest bereiken, waardoor de nesten in stand blijven en dat is ongewenst.

SAMENWERKING

De bestrijding in Arnhem is uitgevoerd door dierplaagbestrijders van Rentokil Initial BV en van SITA Recycling Services. Ondanks de grote cultuurverschillen tussen deze 2 bestrijdingsorganisaties, is het opvallend hoe goed de samenwerking verloopt. Dit heeft ook zeker meegewerkt aan het goede resultaat dat tot nu toe is gerealiseerd.

Het is nog te vroeg om te zeggen dat de actie is geslaagd. Een aantal bedrijven zal ook in de komende periode worden gecontroleerd. Misschien komen uit onverwachte hoeken toch weer faraomieren tevoorschijn. Wij houden onze lezers op de hoogte!

ACTUEEL

Het KAD heeft onlangs bij het Ministerie van VROM gepleit voor een versnelde, tijdelijke toelating van bepaalde bestrijdingsmethoden per object. Het is namelijk bekend dat er tropische mierensoorten zijn zoals *Tapinoma*, voor wie het lokaas op basis van vleesextracten niet aantrekkelijk is. Zij worden wel aange trokken door zoetigheid, bijvoorbeeld door honing. In principe is zo'n versnelde toelating te regelen bij het CTB via een kaderformulering. Dit is echter nog niet eerder toegepast. Alternatief is de artikel 16a-procedure van de Bestrijdingsmiddelenwet. Artikel 16a kan worden ingeroepen bij onvoorziene situaties die de teelt van een gewas of de volksgezondheid in gevaar kunnen brengen en die niet op andere wijze te bestrijden zijn. Deze procedure vergt de expliciete instemming van alle betrokken ministers en is slechts 100 dagen geldig.